Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Биккол авыл җирлеге Советы

КАРАР

27 октябрь 2021 ел №35

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Биккол авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга үзгәрешләр кертелүгә бәйле рәвештә, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Биккол авыл җирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Биккол авыл җирлеге Советының 2012 елның 24 апрелендәге 37 номерлы карары белән расланган (Җирлек Советының 2013 елның 04 июлендәге 68 номерлы, 2015 елның 20 мартындагы 99 номерлы, 2016 елның 10 июнендәге 25 номерлы, 2017 елның 26 маендагы 39 номерлы, 2018 елның 18 апрелендәге 56 номерлы, 2018 елның 03 сентябрендәге 67 номерлы, 2019 елның 09 октябрендәге 83 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләре һәм өстәмәләре белән) Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының «Биккол авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләрне кушымта нигезендә кабул итәргә.

2. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен җибәрергә.

3. Әлеге карар «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше һәм Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының «Биккол авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге уставының 81 статьясындагы 2 өлеше нигезендә үз көченә керә дип билгеләргә.

4. Әлеге карарны дәүләт теркәвенә алганнан соң Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында http://nurlat.tatarstan.ru/ бастырып чыгарырга һәм җирлек территориясендә мәгълүмат стендларында халыкка җиткерергә.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Биккол авыл җирлеге
Советы рәисе Р.Х.Әхмәтшина

Нурлат муниципаль районы Биккол
авыл җирлеге Советының 2021
елның 27 октябрендәге 35
номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы «Биккол авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр

1. Уставның 5нче «Җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләре» статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

1) җирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, җирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, җирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны төзү һәм раслау;

2) җирлекнең җирле салымнарын һәм җыемнарын билгеләү, үзгәртү һәм гамәлдән чыгару;

3) җирлекнең муниципаль милкендә булган мөлкәтенә ия булу, файдалану һәм эш итү;

4) җирлек торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын тәэмин итү;

5) җирлек халкын элемтә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

6) җирлек халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү һәм ял итү өчен шартлар тудыру;

7) җирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар булдыру, җирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;

8) җирлекнең архив фондларын формалаштыру;

9) җирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, аның предметы булып җирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидлар өчен үтемле булуын тәэмин итү таләпләрен үтәү, әлеге кагыйдәләр нигезендә җирлек территориясен төзекләндерү, шулай ук җирлекнең урманнарын, аеруча саклана торган табигать территорияләренең урманнарын, урманнарын файдалану, саклау, яңадан торгызу, саклауны оештыру тора., авыл җирлеге чикләрендә урнашкан;

10) адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл челтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яки муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның җирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), җирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементлары атамаларын бирү, мондый атамаларны үзгәртү, юкка чыгару, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыру;

11) авыл хуҗалыгы җитештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

12) җирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм тормышка ашыру;

13) җәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыру;

14) каты коммуналь калдыкларны җыю (шул исәптән аерым туплану) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнашу;

15) җирләү урыннарын карап тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыру.

16) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә җирлек чикләрендә халыкны су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу, халыкны ягулык белән тәэмин итүне оештыру;

17) милләтара һәм конфессиональара татулыкны ныгытуга, җирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

18) җирлек халкының массакүләм ял итү өчен шартлар тудыру һәм халык күпләп ял итә торган урыннарны, гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тәэмин итүне дә кертеп җиһазландыруны оештыру;

19) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә үз белдеге белән төзелешне сүтү, үз белдегең белән корылган корылманы сүтү яки аны рөхсәт ителгән төзелеш, үзгәртеп кору, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән капиталь төзелеш объектларының чик параметрларына, территорияне планлаштыру документларына яисә федераль законнарда билгеләнгән капиталь төзелеш объектлары параметрларына мәҗбүри таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү.

2. Җирлекнең җирле үзидарә органнары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә җирлек бюджетыннан Нурлат муниципаль районы бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбенә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча үз вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыру өчен Нурлат муниципаль районы җирле үзидарә органнары белән килешүләр төзергә хокуклы».

2. Уставның «Җирлекнең җирле үзидарә органнарының җирлекләрнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итүгә хокуклары» 6нчы статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Җирлекнең җирле үзидарә органнары түбәндәгеләргә хокуклы:

1) җирлек музейларын булдыру;

2) җирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкару;

3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;

4) җирлек территориясендә җирле милли-мәдәни мохтариятләрнең хокукларын тормышка ашыру белән бәйле эшчәнлекне тормышка ашыру өчен шартлар тудыру;

5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм җирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм күрсәтү;

6) җирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнашу;

7) муниципаль янгын сагы булдыру;

8) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

9) кеше хокукларын тәэмин итүгә җәмәгать контролен һәм мәҗбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм итүне гамәлгә ашыручы иҗтимагый күзәтчелек комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

10) «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында»1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидлар иҗтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтү;

11) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарга муниципаль торак фондыннан торак урыннары бирү;

12) җирлек территориясендә яшәүче хуҗаларсыз гына хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне тормышка ашыру;

13) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;

14) инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын үстерүгә, адаптив физик культурага һәм җайлашу спортына ярдәм күрсәтү;

15) «кулланучылар хокукларын яклау турында»1992 елның 7 февралендәге 2300-I номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру;

16) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирү;

17) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.

2. Җирлекнең җирле үзидарә органнары әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләрне хәл итәргә, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 19 статьясы нигезендә аларга тапшырылмаган башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашырга, әгәр федераль законнарда каралса, шулай ук башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары компетенциясенә карамаган башка мәсьәләләрне хәл итәргә хокуклы, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән үз компетенцияләреннән төшереп калдырылмаган дәүләт хакимияте органнары, җирлек бюджеты керемнәре, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлардан һәм түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән тыш, җирлек бюджеты керемнәре исәбенә керә.»

3. Уставның 19нчы «Гавами тыңлаулар» статьясының исеме һәм текстын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Ачык тыңлаулар, иҗтимагый фикер алышулар»

1. Авыл җирлеге советы, авыл җирлеге башлыгы катнашында җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерү өчен халык алдында тыңлаулар үткәрергә мөмкин.

2. Халык алдында тыңлаулар халык, җирлек Советы, җирлек башлыгы инициативасы белән үткәрелә.

Халык яки авыл җирлеге Советы инициативасы белән үткәрелә торган ачык тыңлаулар җирлек Советы, ә җирлек башлыгы инициативасы белән - җирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

3. Ачык тыңлауларга чыгарылырга тиеш:

1) җирлек уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, җирлек Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Россия Федерациясе субъекты законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл яңадан карау формасына үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш, җирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты;

2) җирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) җирлекне үзгәртеп кору турындагы сораулар, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә җирлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән йә җыеннарда белдерелгән җирлек халкының ризалыгын алу таләп ителә торган очраклардан тыш.

4. Гавами тыңлаулар үткәрү турындагы карар, әгәр гамәлдәге законнарда башкача каралмаган булса, тиешле орган яисә җирлекнең вазыйфаи заты тарафыннан муниципаль хокукый акт проектын караган көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

5. Үткәрү вакыты һәм урыны күрсәтелгән һәм тиешле муниципаль норматив хокукый акт проекты гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар, ачык тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль норматив хокукый акт проекты Татарстан Республикасы, Нурлат районы, Биккол авылы, Центральная урамы, 20 йорт адресы буенча урнашкан махсус мәгълүмат стендларында эленеп куярга (халыкка җиткерелергә) тиеш яки яисә муниципаль районның рәсми сайтында веб-адрес буенча «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә http://nurlat.tatarstan.ru/, гавами тыңлаулар үткәрү көненә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча куелырга тиеш, әгәр гамәлдәге законнарда башка срок каралмаган булса.

6. Халык алдында тыңлаулар үткәрү турындагы карар басылып чыккан көннән алып һәм алар үткәрелгән көнгә кадәр җирлек башлыгына халык алдында тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә буенча язмача тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, шул исәптән муниципаль хокукый акт проектына карата ачык тыңлауларга чыгарыла торган төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр җибәрергә хокуклы. Җирлек башлыгы кергән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр ачык тыңлауларда катнашучылар игътибарына җиткерелә.

7. Гавами тыңлаулар, гамәлдәге законнарда башкача каралмаган булса, муниципаль хокукый акт проектын карау көненә 7 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә. Гавами тыңлаулар белгечләр, экспертлар, кызыксынган затларны чакырып үткәрелә, гавами тыңлауларда җирлекнең һәр кешесе катнашырга хокуклы.

8. Ачык тыңлаулар үткәрү нәтиҗәләре буенча җирле үзидарә органнары һәм җирлекнең вазыйфаи затлары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле тәкъдимнәр кабул ителә, алар компетенциясенә гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проектын кабул итү кертелгән.

9. Кабул ителгән карарның дәлилләнгән нигезләмәсен дә кертеп, ачык тыңлауларның нәтиҗәләре, Татарстан Республикасы, Нурлат районы, Биккол авылы, Центральная урамы, 20 йорт адресы буенча урнашкан махсус мәгълүмат стендларында басылып чыгарга һәм халыкка хәбәр ителергә тиеш яки яки муниципаль районның рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән: http://nurlat.tatarstan.ru/ әгәр башка срок гамәлдәге законнарда каралмаган булса, гавами тыңлаулар уздырганнан соң 5 көннән дә соңга калмыйча куелырга тиеш

10. Ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе авыл җирлеге Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм җирлек халкына ачык тыңлаулар үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан танышуны, җирлек халкын гавами тыңлауларда катнашуны, халык алдында тыңлаулар нәтиҗәләрен бастыруны (халыкка җиткерүне), кабул ителгән карарларның дәлилләнгән нигезләнүен дә кертеп, гавами тыңлаулар нәтиҗәләрен бастыруны (халыкка җиткерүне) күздә тотарга тиеш.

11. Әлеге статьяда күрсәтелгән сроклар, әгәр гамәлдәге законнар белән гавами тыңлаулар өчен каралган башка сроклар билгеләнмәгән булса, кулланыла.

12. Генераль планнар проектлары, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән

расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, җир кишәрлеген яки капиталь төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан читкә китүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары буенча, җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның башка төренә рөхсәт ителгән бер төрен үзгәртү мәсьәләләре буенча, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланмаган очракта, җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәрү тәртибе авыл җирлеге Уставы һәм (яисә) шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы закон нигезләмәләрен исәпкә алып, җирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.».

4. Уставның 23нче «Гражданнар җыены» статьясын, түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Гражданнар җыены халык тарафыннан турыдан-туры җирле үзидарә гамәлгә ашырылу һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвеше булып тора.

2. Гражданнар җыены «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда каралган очракларда һәм "Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Биккол авыл җирлегендә халык җыенын үткәрүгә әзерлек тәртибе турында"гы нигезләмә нигезендә үткәрелә».

3. «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданнар җыены үткәрелергә мөмкин:

1) авыл җирлеге (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта күрсәтелгән торак пункт территориясен башка җирлек (муниципаль район)территориясенә кертүгә китерә торган күрсәтелгән торак пункт кергән җирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча;

2) авыл җирлеге Советы вәкаләтләре гражданнар җыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган җирлектә үзара салым акчаларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча;

3) җирлек составына керүче торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

4) авыл торак пунктында иске авыл җирлеге кандидатурасын тәкъдим итү, шулай ук иске авыл торак пунктының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

5) авыл торак пунктында гражданнар җыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Гражданнар җыенын җирлек башлыгы йә сайлау хокукына ия, 10 кешедән дә ким булмаган торак пунктта яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырыла ала.

5. Җыен үткәрү инициативасын хуплау йөзеннән җыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукына ия, торак пункт территориясендә яшәү урыны буенча теркәлгән даими яки нигездә яшәүче гражданнар саныннан 5% тәшкил итә, ләкин 25 имзадан да ким була алмый.

6. Җирлек башлыгы чакыра торган халык җыены авыл җирлеге башлыгы карары белән билгеләнә, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданнар җыены җирлек Советы карары белән билгеләнә.

7. Халык җыенын үткәрү вакыты һәм урыны турында торак пунктта яшәүчеләргә алдан ук хәбәр итәләр, муниципаль хокукый акт проекты һәм гражданнар җыенын хәл итүгә чыгарыла торган мәсьәләләр буенча материаллар белән алдан ук «Татарстан

Республикасы Нурлат муниципаль районының Биккол авыл җирлегендә халык җыенын үткәрү тәртибе турында" нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә таныштыралар».

8. Әлеге статьяда каралган гражданнар җыены анда торак пунктта яшәүчеләрнең (яисә аның территориясе өлешендә) яисә җирлектә яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы сайлау хокукына ия булуда хокуклы.

Торак пунктта бер үк вакытта әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия яртысыннан артыгы бергә булу мөмкинлеге булмаса, әлеге Устав нигезендә гражданнар җыены этаплап, халык җыенын үткәрү турында Карар кабул ителгән көннән алып бер айдан да артмаган вакыт эчендә үткәрелә. Шул ук вакытта гражданнар җыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә алдагы этапларда катнашмый. Җыенда катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, гражданнар җыены карары кабул ителгән дип санала.

9. Гражданнар җыены авыл җирлеге составына керүче торак пункт территориясе өлешендә торак пунктның әлеге өлешендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча үткәрелергә мөмкин.

Мондый җыен авыл җирлеге Советы тарафыннан, 10 кешедән ким булмаган торак пункт территориясенең тиешле өлешендә яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырыла.

Гражданнар җыены үткәрелә торган торак пункт территориясе чикләре җирлек Советы карары белән торак пункт территориясенең күрсәтелгән өлешендә яшәүчеләрнең гомуми мәнфәгатьләре критерийларыннан чыгып, җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иткәндә билгеләнә».

5. Уставның 29нчы «Җирлек Советы депутаты статусы» статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Җирлек Советы депутаты вәкаләтләре сайлаудан башлана һәм яңа чакырылыш авыл җирлеге Советы эшли башлаганнан соң туктатыла.

2. Җирлек Советы депутаты, әлеге Устав билгеләгән очраклардан тыш, төп эшеннән азат ителмәгән нигездә депутат эшчәнлеген хезмәт бурычларын үтәү белән берләштереп алып бара.

Азат ителмәгән нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен җирлек Советы депутатына эш урынын (вазыйфасын) айга алты эш көне җыелмасын тәшкил иткән чорга саклап калу гарантияләнә.

3. Җирлек Советы депутаты статусына бәйле чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

4. Җирлек Советы депутаты «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәргә тиеш.

“Коррупциягә каршы көрәш турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, “Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм аларның керемнәренең чыгымнарын тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, “Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында” 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәгән очракта, җирлек Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

5. Җирлек Советы депутатына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлеге Устав, җирлек Советы карарлары нигезендә үз вәкаләтләрен тоткарлыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәэмин ителә.

6. Җирлек Советы депутаты җирлек Советы тарафыннан раслана торган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш, алар шул исәптән депутатның түбәндәге йөкләмәләрен үз эченә алырга тиеш:

1) шәхсән яисә аның якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын файдаланмау;

2) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның абруена яки Совет авторитетына зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән котылырга;

3) мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү куркынычы янаганда-шәхси кызыксыну депутатлык бурычларын объектив үтәүгә тәэсир итә яки йогынты ясый ала торган ситуациядә, бу хакта авыл җирлеге советына хәбәр итәргә һәм әлеге мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга яки җайга салуга юнәлдерелгән карарны үтәргә кирәк;

4) җирлек Советында билгеләнгән халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратырга һәм кулланмаска;

6) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә акчалата бүләк алмаска.

7. Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы җирлек Советы депутаты хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

2) коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милек милекчеләр ширкәтенең гомуми җыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милек милекчеләр ширкәтенең гомуми җыелышында катнашу (конференция)), Татарстан Республикасы Президентының форма буенча алдан хәбәрнамәсе нигезендә, түләүсез нигездә катнашу, Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән;

в) Россия Федерациясе субъектының муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләрнең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекне гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманың идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү

тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә түләүсез нигездә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) Укытучы, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләре составына керергә.».

6. Уставның 39 «Җирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату» статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Җирлек Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем очрагында;

2) үз теләге белән отставкага китү очрагында;

3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылу;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип игълан ителү;

5) аңа карата судның гаепләү карары закон көченә керүе;

6) даими яшәү урынына Россия Федерациясе чикләреннән чыгу;

7) Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт гражданлыгы булу яисә яшәү урыны яисә Россия Федерациясе гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданы, әгәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

9) Җирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылу;

10) хәрби хезмәткә чакыру яки аны алыштыра торган альтернатив гражданлык хезмәтенә юллама;

11) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәгән очракта, депутатның даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла».

12) “Коррупциягә каршы көрәш турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, “Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм аларның керемнәренең чыгымнарын тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, “Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында” 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәгән очракта, депутат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.».

13) федераль законнарда билгеләнгән башка очракларда.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 1 - 7, 10 һәм 11 пунктларында күрсәтелгән очракларда җирлек Советы депутаты вәкаләтләрен туктату турында карар җирлек Советы тарафыннан кабул ителә, анда җирлек Советы депутаты вәкаләтләрен туктату көне билгеләнә.

3. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 8 пунктында каралган очракта җирлек Советы депутаты вәкаләтләре чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтиҗәләре рәсми басылып чыккан көннән җирлек Советы депутаты вәкаләтләре туктатыла.

4. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 9 пунктында каралган очракта җирлек Советы депутаты вәкаләтләре җирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән туктатыла.

5. Җирлек Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, депутатны өстәмә сайлаулар федераль закон, Татарстан Республикасы законы нигезендә билгеләнә.».

7. Уставның 44нче «Җирлек башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату» статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Җирлек башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем очрагында;

2) үз теләге белән отставкага китү очрагында;

3) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74.1 статьясы нигезендә отставкага китү»;

4) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфасыннан ваз кичү»;

5) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылу;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип игълан ителү;

5) аңа карата судның гаепләү карары закон көченә керүе;

6) даими яшәү урынына Россия Федерациясе чикләреннән чыгу;

9) Россия Федерациясе гражданлыгын йә чит ил гражданлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгы (ярдәмгә алу) яисә чит ил гражданы яисә чит ил гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданы яисә чит ил гражданы яисә Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы булган чит ил гражданы яисә чит ил гражданының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса;

10) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

11) сәламәтлек торышы буенча муниципаль берәмлек башлыгы вәкаләтләрен суд тәртибендә гамәлгә ашыра алмау сәбәпле билгеләнгән;

12) муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә, шулай ук муниципаль берәмлек бетерелгән очракта;

13) муниципаль берәмлек сайлаучылары санын арттыру муниципаль берәмлек чикләрен үзгәртү нәтиҗәсендә килеп чыккан 25% тан арттыру.

2. Әгәр җирлек Советының вәкаләтләре вакыты чыкканчыга кадәр алты айдан да ким вакыт калса, җирлек башлыгын сайлау яңа сайланган җирлек советының беренче утырышында башкарыла.

3. Җирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, яңа җирлек башлыгы җирлек Советының якындагы утырышында, вәкаләтләре туктатылган көннән алты айдан да артмаган срокка сайлана.

Җирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылганнан соң алты ай узгач, җирлек советының яңа башлыгы сайланган утырышын яшь буенча иң өлкән депутат алып бара.

Депутат, әгәр аны сайлау өчен җирлек Советы депутатларының билгеләнгән саныннан яртысыннан артыгы тавыш бирсә, җирлек башлыгы итеп сайланган дип санала.

5. Авыл җирлеге башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган яки суд карары буенча процессуаль мәҗбүри итү чараларын кулланган очракта, аны сак астына алу яки вазыйфадан вакытлыча азат итү рәвешендә аның вәкаләтләрен җирлек башлыгы урынбасары башкара.

В җирлек башлыгы урынбасары булмаганда, җирлек башлыгы вәкаләтләрен җирлек Советының якындагы утырышында башка депутатлар, депутатларның инициатив төркемнәре тәкъдим иткән кандидатлар арасыннан сайланучы депутат вакытлыча башкара.

Җирлек башлыгы урынбасары яисә җирлек Советы депутаты вәкаләтләрен башкару вакыты җирлекнең элеккеге башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән алып алты айдан артмаска тиеш».

8. Уставның 47нче «Башкарма комитет вәкаләтләре» статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Авыл җирлеге башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанслар һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- җирлек бюджеты проектын эшли;

- җирлек бюджетының үтәлешен тәэмин итә;

- җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап әзерли;

- җирлекнең икътисад һәм социаль өлкәсе торышын характерлый торган статистик күрсәткечләр җыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына бирүне оештыра;

2) муниципаль милек белән идарә итү, җирлек территориясендә предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр:

- җирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәте белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, алар белән эш итү һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;

- җирлек Советы карары белән билгеләнә торган очракларда җирлек Советы килешүенә (раславына) муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм кертә;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән җирлекнең икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; җирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

- җирлек советы билгеләгән тәртиптә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыра, аларның максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның җитәкчеләрен биләп торган вазыйфадан азат итә;

- муниципаль заказ формалаштыра һәм урнаштыра; бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан муниципаль заданиене үтәүне финанс ягыннан тәэмин итүне гамәлгә ашыра; җирлекне төзекләндерү, халыкка коммуналь хезмәт

күрсәтү, социаль инфраструктура объектларын төзү һәм ремонтлау, продукция җитештерү, халыкның көнкүреш һәм социаль - мәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерү өчен кирәкле хезмәтләр күрсәтү, моның өчен каралган үз матди һәм финанс чараларын кулланып башка эшләр башкаруга заказ бирә;

3) территориаль планлаштыру, җирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирәлекне саклау өлкәсендә:

- җирлекнең генераль планы проектын һәм җирлекнең башка шәһәр төзелеше документациясе проектларын, Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, җирлек Советына раслауга кертә һәм кертә, аларның үтәлешен тәэмин итә;

- җирлекнең транспорт инфраструктурасын һәм социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын эшли һәм җирлек Советына раслауга кертә;

4) Төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә:

- социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтаҗлар буларак гражданнарны билгеләнгән тәртиптә исәпкә алып бара;

- билгеләнгән тәртиптә торак биналарны торак булмаган биналарга һәм торак булмаган биналарга күчерү турында Карар кабул итә, күпфатирлы йортта торак биналарны үзгәртеп кору һәм яңадан планлаштыруны килештерә;

- җирлектә яшәүче һәм торак шартларын яхшыртуга мохтаҗ аз керемле гражданнарны торак законнары нигезендә торак урыннары белән тәэмин итә;

- муниципаль һәм шәхси торак фондының торак урыннары, Россия Федерациясе яки Россия Федерациясе субъекты милкендә булган күпфатирлы йортлардан тыш, авария хәлендә һәм сүтелергә яки реконструкцияләнергә тиешле күпфатирлы йортлардан тыш, билгеләнгән тәртиптә яшәү өчен яраксыз дип таныла;

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны, торак төзелеше өчен шартлар булдыруны оештыра;

- муниципаль торак фондыннан файдалану һәм сакланышы, әлеге фондның торак биналарының санитар һәм техник кагыйдәләргә һәм нормаларга, законнарның башка таләпләренә туры килү-килмәвенә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

- халыкны элемтә хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

- җирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү, җирлекләрнең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын, җирлекнең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын эшли һәм раслый;

5) авыл хуҗалыгын һәм эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә:

- авыл хуҗалыгы җитештерүен үстерүгә ярдәм итә, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

6) төзекләндерү өлкәсендә:

- каты коммуналь калдыкларны җыю (шул исәптән аерым туплану) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- җирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслый, аларның үтәлешен контрольдә тота, әлеге кагыйдәләргә туры китереп, җирлек территориясен төзекләндерүне оештыра;

7) гражданнар хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә

- җирлек территориясендә законнар, дәүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнары актлары үтәлешен, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, җирле үзидарә органнарының һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның хокукларын бозучы актларына карата шикаять белдерә;

- җәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтә, халык дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыра;

- җирлек торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәэмин итә;

8) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләү өлкәсендә:

- балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алып бара һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

9) оборона, мобилизацион әзерлек һәм мобилизация өлкәсендә:

- үз компетенциясе кысаларында хәрби идарә органнары белән үзара хезмәттәшлек итеп, җирлек территориясендә оборона өлкәсендә законнарның үтәлешен тәэмин итә;

10) стратегик планлаштыру өлкәсендә:

- Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы социаль-икътисадый үсешенең приоритетлары һәм максатлары белән килештерелгән муниципаль идарәнең һәм муниципаль берәмлекләрнең социаль-икътисадый үсешенең озак сроклы максатларын һәм бурычларын билгели;

- җирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча стратегик планлаштыру документларын эшләүне һәм гамәлгә ашыруны гамәлгә ашыра;

- җирле үзидарә органнары тарафыннан расланган (хупланган) стратегик планлаштыру документларын тормышка ашыруны мониторинглауны һәм тикшерүне гамәлгә ашыра;

- стратегик планлаштыру өлкәсендә федераль законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

11) башка вәкаләтләр:

- җирлекнең архив фондларын формалаштыруны тәэмин итә;

- җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында гражданнарны җирлек өчен әһәмиятле булган социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежурлыкларны) ирекле нигездә башкаруга җәлеп итү турында карар кабул итә, әлеге Уставның 5 статьясындагы 1 өлешенең 4, 6 һәм 9 пунктларында каралган, аларны үткәрүне оештыра;

- муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару, җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары турында фикер алышу, муниципаль берәмлек халкына муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм мәдәни үсеше, аның иҗтимагый инфраструктурасын үстерү һәм башка рәсми мәгълүматны җиткерү өчен массакүләм мәгълүмат чарасы оештыра;

- федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элемтәләрне гамәлгә ашыра;

- җирләү урыннарын карап тоту һәм ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра;

- җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча, законнар, әлеге Устав, җирлек Советы карарлары белән җирлек Советы яисә башка җирле үзидарә органнары вәкаләтләреннән тыш, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

Җирлекнең башкарма комитеты түбәндәгеләргә хокуклы:

- "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;

- җирлек музейларын булдыру;

- җирлектә нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкару;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;

- җирлек территориясендә җирле милли-мәдәни мохтариятләрнең хокукларын тормышка ашыру белән бәйле эшчәнлекне тормышка ашыру өчен шартлар тудыру;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм җирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм күрсәтү;

- Җирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

- муниципаль янгын сагы булдыру;

- туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

- кеше хокукларын тәэмин итүгә җәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәҗбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче иҗтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

- «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оешмаларга инвалидларның гомумроссия иҗтимагый берләшмәләре тарафыннан төзелгән;

- торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан гражданнарга торак урыннары бирү;

- җирлек территориясендә яшәүче хуҗалардан башка хайваннар белән эш итү эшчәнлеген гамәлгә ашыру;

- инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын үстерүгә, адаптив физик культурага һәм җайлашу спортына ярдәм күрсәтү;

- «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-I номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру.

- участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына күрсәтелгән вазыйфаны хезмәткәр биләгән чорга торак урыны бирү;

- алкогольле, наркотик яисә башка токсикологик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.

3. Җирлекнең җирле үзидарә органнары әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләрне башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашырга хокуклы (ул «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 19 статьясы нигезендә аларга тапшырылмаган), әгәр бу федераль законнарда каралган булса, шулай ук башка муниципаль берәмлекләрнең, дәүләт хакимияте органнарының компетенциясенә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары, җирлек бюджеты керемнәре исәбеннән, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлардан тыш, башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенцияләренә кертелмәгән һәм башка түләүләр нормативлары буенча салым керемнәре кергән очракта.».

4. Җирлекнең башкарма комитеты муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган була.

Муниципаль контроль өлкәсендәге поселок Башкарма комитеты вәкаләтләренә керә:

1) тиешле территориядә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру. Муниципаль контроль төрләре һәм аларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле җирле үзидарә органнары исемлеге Җирлек Советы билгеләгән тәртиптә алып барыла;

2) җирле үзидарә органнарына вәкаләтләр бирелгән региональ дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары тарафыннан раслана торган типовой административ регламентлар нигезендә җирле үзидарә органнарына вәкаләтләр бирелгән региональ дәүләт контролен (күзәтчелеген) гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

4) федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре чүлекнең башкарма комитеты органнарына мондый органнарның статусын билгеләүче хокукый актлар нигезендә бирелергә мөмкин.

Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга, тикшерүләрне оештыруга һәм уздыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

9. Уставның 51нче «Юридик зат хокукларына ия җирлекнең җирле үзидарә органнары» статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Федераль закон һәм әлеге Устав нигезендә юридик затның хокуклары җирлек Советы һәм җирлекнең башкарма комитетына йөкләнелә».

10. Уставның 52нче «Юридик затлар буларак җирлекнең җирле үзидарә органнары» статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Җирлек исеменнән мөлкәти һәм башка хокуклар һәм бурычлар сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта ышанычнамәсез чыгыш ясарга җирлек башлыгы мөмкин.

2. Җирлек Советы һәм җирлекнең башкарма комитеты идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен төзелә торган муниципаль казна учреждениеләре булып тора һәм федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә юридик затлар буларак дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.».

11. Уставның 54нче «Җирлек башлыгына һәм җирлекнең башка вазыйфаи затларына бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр» статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Җирлек башлыгы һәм җирлекнең башка вазыйфаи затлары эшчәнлегенең социаль һәм башка гарантияләре «Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутаты, җирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм җирлек Советы карарлары нигезендә билгеләнә.

2. Җирлектә муниципаль вазыйфаларны даими нигездә башкаручы вазыйфаи затларга, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясындагы 1 һәм 2 өлешләрендә каралган нигезләр буенча күрсәтелгән затларның вәкаләтләрен туктату очракларыннан тыш, пенсиягә чыгуга

бәйле рәвештә бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү гарантияләнә. Бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү шартлары, күләме һәм тәртибе җирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

3. Җирлектә муниципаль вазыйфаларны биләүче, үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы вазыйфаи затларга ел саен 30 календарь көн дәвамында еллык түләүле отпуск бирелә. Җирлектәге муниципаль вазыйфаны даими нигездә биләгән затка тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпуск дәвамлылыгы муниципаль вазыйфа, муниципаль хезмәт вазыйфасы, шулай ук дәүләт вазыйфасы һәм дәүләт хезмәте вазыйфасы ел саен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Ел саен бирелә торган төп түләүле отпуск һәм җирлектәге муниципаль вазыйфаны даими нигездә биләгән зат өчен ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпускның гомуми озынлыгы 45 календарь көненнән дә артмаска тиеш».

12. Уставның 62нче «Муниципаль хокукый актлар әзерләү» статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Муниципаль хокукый актлар проектлары җирлек башлыгы, җирлек Советы депутатлары, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, гражданнарның инициатив төркемнәре, шулай ук җирлекнең Ревизия комиссиясе тарафыннан аны алып бару мәсьәләләре буенча кертелә ала.

2. Прокурор үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру барышында гамәлдәге муниципаль норматив хокукый актларны камилләштерү кирәклеген билгеләгәндә муниципаль норматив хокукый актларны үзгәртү, юкка чыгару яки кабул итү турында проектлар һәм тәкъдимнәр кертергә хокуклы.

3. Муниципаль хокукый актлар проектларын кертү тәртибе, аларга кушып бирелә торган документларның исемлеге һәм формасы җирлек Советы Регламенты, җирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә».

13. Уставның 81нче «җирлек уставы, әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турында карар үз көченә керү тәртибе» статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Авыл җирлеге Уставы, әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турында авыл җирлеге Советы карары кабул ителгәннән соң, федераль законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен, җирлек башлыгы тарафыннан Муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә федераль башкарма хакимият органының территориаль органына җибәрелә.

2. Җирлек уставы, җирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт аларның дәүләт теркәвенә алынганнан соң рәсми басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш һәм рәсми басылып чыккан (халыкка җиткерелгәннән соң үз көченә керә.

Җирлек башлыгы муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органыннан «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәвенә алу турында» 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр кертү турында Җирлек Уставы, муниципаль хокукый акт турында белешмәләр кертү хакында хәбәрнамә кергән көннән алып җиде көн эчендә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә) тиеш.

Рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) түбәндәге юллар белән гамәлгә ашырыла:

- хокукый акт текстын җирлекнең җирле үзидарә органнары гамәлгә куйган басма массакүләм мәгълүмат чараларында йә җирлек территориясендә таратыла торган башка басма массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару. Хокукый акт текстын башка басма массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарганда әлеге бастырып чыгаруның рәсми булуы хакында тамга булырга тиеш;

- хокукый акт текстын яисә хокукый акт проектын Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында районның рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (https://nurlat.tatarstan.ru) Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында (https://pravo.tatarstan.ru) урнаштыру, Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы порталында «Россия Федерациясендә норматив хокукый актлар» бүлегендә (http://хокук-минюст.рф);

- җирлек халкына хокукый акт текстын үзәкләштерелгән тәртиптә тарату (тарату), шул исәптән махсус басма рәвешендә;

- хокукый акт текстын җирлекнең торак пунктлары территориясендә махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру. Күрсәтелгән стендлар һәм аларның урнашу урыннары саны Җирлек советы тарафыннан раслана һәм җирлек халкының муниципаль хокукый акты тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

3. Җирлек Уставына кертелгән һәм җирле үзидарә органнары структурасын үзгәртә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр, җирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр бүлешү (Җирлек уставын федераль законнарга туры китерү очракларыннан, шулай ук җирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затларын сайлау вәкаләтләре, вәкаләтләре чоры, тәртибе үзгәрүдән тыш) күрсәтелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актны кабул иткән Халык җирлеге Советының вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң үз көченә керә.

4. Җирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукый акт белән кертелә, ул түбәндәгечә рәсмиләштерелергә мөмкин:

1) авыл җирлеге Советы карары (гражданнар җыены) белән җирлек башлыгы имзалаган карар (гражданнар җыены).

2) җирлек Советы тарафыннан кабул ителгән һәм җирлек башлыгы имзалаган аерым норматив хокукый акт. Бу очракта әлеге хокукый актта авыл җирлеге Советының (гражданнар җыены)аны кабул итү турында карар реквизитлары куела. Авыл җирлеге Советының мондый карарына күчмә нигезләмәләрне һәм (яки) җирлек Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү рөхсәт ителми.

5. Җирлек Уставын яңа редакциядә җирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт белән бәян итү рөхсәт ителми. Бу очракта җирлекнең яңа Уставы кабул ителә, ә элек гамәлдә булган Уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актлар җирлекнең яңа Уставы үз көченә кергән көннән үз көчен югалткан дип танылa.».